NTNU **S-sak 20/11**
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

08.03.2011/RE/AKD

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Rapport fra Redaksjonsrådet for Universitetsavisa

Tilråding:

Styret tar Redaksjonsrådets rapport til etterretning.

Rektor har følgende kommentarer til rapporten:

Rektor gir sin tilslutning til redaksjonsrådets bilde av en konsolidert redaksjon med styrket bemanning, som fungerer godt. Rektor deler også rådets vurdering av den nye webløsningen, som med en tiltalende og mer funksjonell design har gjort avisa mer leservennlig. Det er positivt at rådet ønsker å stimulere til at avisa får større synlighet, og derigjennom blir mer lest.

Det hadde også vært ønskelig at redaksjonsrådet foretok en vurdering av i hvilken grad Universitetsavisa innfrir sin oppgave slik den er nedfelt i formålsparagrafen, som ”ei avis for og om NTNU”. Rektor vil påpeke at UAs primære rolle er å være internorgan for universitetsbefolkningen, det vil si ansatte og studenter. I formålsparagrafen heter det at ”Avisas viktigste oppgave er å formidle informasjon om universitetets primærvirksomhet; undervisning, forskning, formidling og etterutdanning”.

Kanskje bør styret vurdere om dagens formålsparagraf gir gode kjøreregler for redaksjonelle valg og prioriteringer? Er det riktig å vektlegge andre forhold i en medievirkelighet som er i stadig endring, også hos oss? Uansett er det naturlig at styret fra tid til annen drøfter i hvilken grad NTNUs egen avis speiler universitetets agenda, reflekterer de sakene studenter og ansatte er opptatt av i sin hverdag og generelt bidrar til bedre internkommunikasjon.

Rektor er enig med redaksjonsrådet i at Universitetsavisa i enda sterkere grad bør fungere som et debattforum. En aktiv og levende debatt i UA vil være et verdifullt bidrag til den interne kommunikasjonen, og vil kunne gi verdifulle innspill til de mange diskusjoner som til enhver tid bør gå i organisasjonen. Det er også grunn til å anta at bevisste redaksjonelle valg, med vekt på aktuelle og relevante saker, også er et godt virkemiddel for å stimulere til mer aktiv debatt.

Beretning fra UAs redaktør

I tillegg til Redaksjonsrådets rapport, har også redaktøren oversendt en egen beretning (vedlegg). Redaktøren peker særlig på behovet for flere lesere og større synlighet internt. Rektor deler oppfatningen at det er viktig at UA når mange lesere. Det er positivt at det blir gjennomført en leserundersøkelse, og på bakgrunn av de funnene som kommer fram i undersøkelsen, bør det iverksettes gode tiltak for å øke synligheten og nå flere lesere.

Redaktøren for Universitetsavisa har også tatt opp spørsmålet om tale- og forslagsrett i styret, under henvisning til "Veiledende normer for sjefredaktører og andre redaktørers lønns- og arbeidsvilkår" (1976), §9 (vedlegg). Rektor er av den oppfatning at "styret" i den sammenheng det her henvises til, gjelder rene medie- og avishus, og ikke uten videre kan overføres til NTNUs styre. Iht Universitetsloven er det Rektor som skal "forberede og gi tilråding i de faglige og administrative saker som legges frem for dette". Redaktørplakaten inneholder heller ingen formulering om redaktørens møte- og talerett i styret. Dersom styret finner det hensiktsmessig, kan det likevel åpnes for at redaktøren møter, med talerett, i saker som angår UA, slik det i enkelte saker møter saksbehandlere som dermed er tilgjengelige for spørsmål og oppklaring fra styrets medlemmer.

Vedlegg:

1. Redaksjonsrådets rapport
2. Formålsparagraf for Universitetsavisa
3. Redaktørens beretning
4. Veiledende normer for sjefredaktører og andre redaktørers lønns- og arbeidsvilkår
5. Redaktørplakaten: (http://presse.no/Pressens_Faglige_Utvalg_PFU/Redaktorplakaten/)

Rapport fra Redaksjonsrådet for Universitetsavisa til NTNU-styret for 2010

Redaksjonsrådet har i 2010 bestått av:
Anne Gjelsvik – Professor, HF, leder
Einar J. Aas – Professor, IME
Johan O. Jensen – ekstern representant med erfaring som journalist og som medlem/leder av Pressens faglige utvalg
Bjørnar Kvernevik – student
Ingvill Marie Moen – student

Redaksjonsrådet er et rådgivende organ for eier (NTNU) og redaktør, og skal blant annet rådgi i forhold til Redaktørplakaten og pressens egen Vær Varsom-plakat.

Redaksjonsrådet er fornøyd med hvordan Universitetsavisa har tilpasset seg sin nye situasjon som uavhengig avis, både praktisk og redaksjonelt. I løpet av 2010 har redaksjonen blitt konsolidert, med Frida Gullestad i halv stilling og med Sølvi W. Normannsen som nestleder, og redaksjonen fungerer etter det rådet kan vurdere nå godt og stabilt. Den nye webløsningen fungerer også godt og avisen framstår som mer leservennlig og funksjonell enn tidligere.

Redaksjonsrådet har i perioden ikke hatt noen større kontroversielle saker å behandle. Rådet har vurdert retningslinjer for leserinnlegg i UA, og har stilt seg bak redaktørens praksis med å avvise innlegg som framsto som personinnlegg. Rådet viser til Vær Varsom plakatens 4.5, og framholdet at leserinnlegg bør være av rimelig omfang, holde seg til saken og ha en anstendig form.

Redaksjonsrådet har notert seg ønsker om at UA i større grad bør fungere som et debattfora og har diskutert hvilke tiltak som kan iverksettes for å få en mer aktiv debattkultur i avisas spalter. Redaksjonsrådet har også diskutert tiltak som kan bidra til at avisa får en bedre synlighet, blant annet gjennom NTNUs egne kanaler. Redaksjonsrådet vil følge opp disse to områdene.

Universitetsavisas redaksjonsråd, 28.01.2011

Vedlegg 2

Formålsparagraf for Universitetsavisa

Formål Universitetsavisa er ei avis for og om NTNU. Avisas viktigste oppgave er å formidle informasjon om universitetets primærvirksomhet; undervisning, forskning, formidling og etterutdanning. Den skal ha en profil som skiller den ut fra vanlig presse, ved å være en spesialavis for universitetsrelatert stoff og debatt. Avisa skal tilstrebe et kritisk journalistisk perspektiv i tråd med den frie pressens idealer.
Ansvar NTNUs informasjonssjef er Universitetsavisas ansvarlige redaktør. Den daglige redaksjonelle ledelse for avisa utøves av en redaktør. Pressens Vær varsom-plakat skal legges til grunn for arbeidet i Universitetsavisa. Avisa har et redaksjonsråd med tre medlemmer, hvorav en student. Rådet oppnevnes av rektor. Rådet rapporterer årlig til styret. Rådets oppgave er å se til at å se til at avisa drives i tråd med formålsparagraf og retningslinjer, og med spesielt fokus på redaksjonens uavhengige rolle og den kritiske journalistikken.
Avisa skal:

- være et organ for kommunikasjon og stimulere til meningsutveksling og fri debatt.
- informere om universitetets virksomhet og interesseområde og i størst mulig grad presentere mangfoldet av aktiviteter og miljøer ved universitetet.
- være et talerør og informasjonsorgan overfor omverdenen.
- bidra til å skape en organisasjonskultur preget av åpenhet og samhold, hvor det skal gis rom for å ta opp vanskelige og kontroversielle saker.
- bringe stoff som analyserer forutsetningene for, og resultatene av NTNUs virksomhet.

Målgrupper Universitetsavisas målgrupper er først og fremst ansatte og studenter ved NTNU. Avisa skal også profilere universitetet utad; overfor eksterne institusjoner, offentlige myndigheter og et bredere publikum. Det bør tas hensyn til de ulike målgruppene i profilering og stoffprioriteringer.

Redaktørens beretning til Styret

Hva har vi fått til. Vi har en velfungerende, profesjonell nettløsning som har 'satt seg': redaksjonen formår å levere et fullverdig redaksjonelt produkt over tid. Nettløsningen byr på et spekter av journalistiske muligheter som stiller klare krav til faglig kompetanse, så vel som utholdenhet og leveransemessig pålitelighet. Vi er 3,5 redaksjonell medarbeidere, og det krever sin mann og sin kvinne å holde leveransen oppe med tilfredsstillende kvalitet.

Konkret: Foruten selve avisa, som alltid leverer minst én, som regel flere redaksjonelle ferskvareprodukter daglig, ved siden av ulike spalter og formater som hele tida skal vedlikeholdes og oppdateres (notiser, leserbrev, kommentarfelt, vedlikehold av layout), drifter redaksjonen en Facebookside, en Twitter-login, samt en elektronisk nyhetstavle som foreløpig dekker deler av campus Gløshaugen.

Vi har etablert redaksjonelt samarbeid med våre søsteraviser Uniforum ved UiO og På Høyden ved UiB, hvor vi har adgang til å utveksle stoff, bilder, tips og gode råd.

Vi har etablert et samarbeid med studentavisa Under Dusken, hvor vi utveksler bilder og tips, samt gir hverandre råd og vink, for eksempel angående sosiale medier.

Vi har satt i gang en leserundersøkelse, hvor en gruppe masterstudenter under ledelse av sin veileder skal utføre en kvalitativ og kvantitativ undersøkelse av hvem våre lesere er, hva de ønsker, osv. Faglig leder er førsteamanuensis Hendrik Spilker. Undersøkelsen vil ventelig ferdigstilles i løpet av vårsemesteret.

Hva vi ønsker å få til. Vi ønsker først og fremst flere lesere. Når det gjelder NTNU-ansatte, tror vi at vi har "hvite lommer" hvor vi ikke blir lest. Urovekkende mange vet ikke at vi fins, eller de tror vi er et rent info-tiltak som ikke er relevant for dem. Det er maktpåliggende å finne ut hvor disse lommene befinner seg, og forventer at den kommende leserundersøkelsen vil gi oss verdifull informasjon i så måte. Når vi har dannet oss et mer detaljert kart over styrker og svakheter i vår dekning, har vi grunnlag for mer målrettede tiltak.

Videre ønsker vi å bli mer lest i Akademia ellers. Vi ønsker dessuten å bli oppfattet som viktig av beslutningstakere og opinionsdannere (politikere, journalister, mediefolk ellers, viktige personer i statsforvaltningen). Vi ønsker også å komme i inngrep med studentene i større grad enn i dag.

Redaksjonen kan som kollegium framvise betydelig redaksjonell kompetanse. Uttrykket "move or die" gjelder imidlertid også for oss. Det er maktpåliggende at vi setter av et minimum av tid for faglig oppdatering, samt at vi følger med på den redaksjonelle og teknologiske utviklingen innen nettavissegmentet.

Hva vi har av utfordringer (les: problemer) Redaksjonen består som nevnt av tre heltids ansatte, redaktør pluss to journalister, samt en journalist ansatt i fast halv stilling. Dette er en halv stilling for lite. Når vi er fire i redaksjonen har vi akkurat nok mannskap til å kunne jobbe på noe lenger sikt, samtidig som vi holder unna i det daglige. Når vi er 3, har vi mer enn nok med å fylle avisa. Det er også sånn at medarbeidere av og til er borte, i forbindelse med sykdom, avtalt fravær, reise eller lignende. Da er vi nede i 2, og vi balanserer på grensa. Med 4 i hel tid har vi en sikkerhetsmargin som vi behøver.

Vi ønsker større synlighet internt. Dette gjelder i første rekke NTNUs intranett. Det burde være mulig med en tydelig markert peker fra NTNUs hovedside til UA og vårt toppoppslag. Slik det er i dag er vi nesten ikke synlig på denne, NTNUs viktigste, nettside. Argumentasjonen for hvorfor det er slik, går på at hovedsida er viet studenter, dessuten at avisa har redaktørplakat. Når man tar i betraktning hvilke ressurser som tross alt brukes på UA, oppleves det likevel som nokså uforståelig at avisa ikke tildeles en prominent peker her.

Hva vi forventer av oss selv. UA er en uavhengig avis som redigeres etter redaktørplakaten og vær varsomplakaten. Dette forplikter. Vi tar vår uavhengighet på største alvor. Som avis eid av NTNU forventer vi av oss at vi makter å adressere universitetets dagsorden på uavhengig, konstruktivt og kritisk vis.

Vår største trussel er likegyldigheten. Derfor er det viktig at også våre eiere opplever at det vi gjør er signifikant. UA ønsker seg uavhengige, konstruktive, kritiske – og engasjerte – eiere.

Veiledende normer

for sjefredaktører og andre redaktørers lønns- og arbeidsvilkår.

Anbefalt av Norsk Redaktørforening og Avisenes Arbeidsgiverforening/Norsk Arbeiderpresse A/S til bruk for foreningens medlemmer (i henhold til gjeldende regler for medlemskap).

§ 1. En redaktørs lønn skal fastsettes slik at den gir klart uttrykk for det ansvar og den ledelse som tilligger stillingen. Den bør ligge klart over høyeste fortjenestenivå i redaksjonen. I aviser med flere redaktører, skal dette gjelde for alle med redaktørfunksjon. Den eller de som er ansvarlig redaktør(er) (her senere betegnet som sjefredaktør), skal ha høyest lønn. Det forutsettes at lønnsvurderingen skjer hvert år under hensyntagen også til lønnsnivået og lønnsutviklingen i avisen både for journalistene og stillinger i bedriften med sammenlignbart ansvar.

Med «høyeste fortjenestenivå i redaksjonen» forstår partene lønnsgjennomsnittet av de høyest betalte journalister - ikke lønnen til den høyest betalte journalist - innen en gitt avis.

§ 2. Vilkårene for redaktørers pensjon fastsettes ved avtale i den enkelte bedrift. Vilkårene skal dog under ingen omstendighet være dårligere enn de som gjelder for det øvrige redaksjonspersonale.

§ 3. Vilkårene for redaktørers ferier, lønn under stipendiereiser o.l., sykdom, død og militærtjeneste skal fastsettes under hensyntagen til ansettelsestid i pressen og sammenlignbare forhold for øvrig og minst svare til det som gjelder for det øvrige redaksjonspersonale.

§ 4. Gjensidig oppsigelsestid skal være 6 måneder regnet fra oppsigelsesdatoen, med mindre partene skriftlig har avtalt annen frist.

§ 5. Utgifter til reiser som i forståelse med arbeidsgiveren skjer i avisens interesse, dekkes av bedriften med mindre de dekkes på annen måte. Slike reiser regnes ikke som ferie, heller ikke om de skjer i studieøyemed, med mindre særskilt avtale er truffet herom.

Det forutsettes truffet nærmere avtale mellom redaktøren og bedriften vedrørende spørsmål om hel eller delvis dekning av kontingenter til medlemskap i pressefaglige og andre organisasjoner eller av utgifter til telefon, avishold, radio- og fjernsynslisens m. v.

§ 6. Redaktører kan ikke påta seg annet lønnet arbeide eller oppdrag av særlig omfang og varighet uten arbeidsgiverens samtykke. Redaktører kan ta imot tillitsverv under forutsetning av at det tidsmessig eller på annen måte ikke går ut over arbeidet som redaktør. Fravær i offentlige, pressefaglige eller politiske møter eller oppdrag fører ikke til avkortning av ferie eller lønn med mindre annet er avtalt.

§ 7. Sjefredaktøren utarbeider i samråd med bedriftens forretningsmessige ledelse, forslag til budsjett for redaksjonen og skal også uttale seg i forbindelse med eventuelle justeringer av dette. Sjefredaktøren, eller den sjefredaktøren under sitt ansvar bemyndiger, disponerer det budsjett som stilles til redaksjonens rådighet og anviser redaksjonens utgifter innenfor den oppsatte ramme. Sjefredaktøren bør gis månedlige eller kvartalsvise regnskapsoversikter sammenholdt med budsjettet for tilsvarende periode.

§ 8. Ansettelser og oppsigelser av redaksjonelle medarbeidere tilligger sjefredaktøren, eller den instans som i henhold til de vedtekter eller retningslinjer som foreligger i den enkelte bedrift, er tillagt denne myndighet. Spørsmålet om opprettelse av nye stillinger avgjøres av styret.

§ 9. Sjefredaktøren(e) skal samarbeide med bedriftens forretningsmessige ledelse og i sine disposisjoner ha for øye at det bør være et gjensidig harmonisk samarbeide mellom den redaksjonelle, økonomiske og tekniske virksomhet. Sjefredaktøren deltar med tale- og forslagsrett i styrets møter og holdes orientert om bedriftens utvikling. Avisens daglige format avgjøres i samråd mellom sjefredaktøren eller hans stedfortreder og ledelsen for teknisk og økonomisk avdeling.

§ 10. Eventuell tvist mellom redaktør og bedrift som utspringer av ansettelsesforholdet og som ikke kan løses internt, kan dersom begge parter er enige om det, forelegges Norsk Redaktørforening, som søker den løst på hensiktsmessigste måte. Dersom slik enighet ikke foreligger, eller en av partene ikke kan akseptere den av Norsk Redaktørforening foreslåtte løsning, kan tvisten av den ene eller begge parter bringes inn for en meglingsnevnd bestående av 1 representant oppnevnt av Avisenes Arbeidsgiverforening/Norsk Arbeiderpresse A/S, 1 representant oppnevnt av Norsk Redaktørforening og 1 oppmann oppnevnt av de to organisasjoners arbeidsutvalg. Kan de ikke bli enige om oppmannen, skal denne oppnevnes av Den norske Dommerforening. Utgiftene ved nevndens arbeid bæres av vedkommende bedrift.

Mars 1976

NORSK ARBEIDERPRESSE A/S

Tor Aspengren

AVISENES ARBEIDSGIVERFORENING

Einar Fr. Nagell-Erichsen

NORSK REDAKTØRFORENING

Rolf Kluge

Redaktørplakaten

01.06.2007

Redaktørens plikter og rettigheter

En redaktør skal alltid ha frie mediers ideelle mål for øye. Redaktøren skal ivareta ytringsfriheten og etter beste evne arbeide for det som etter hans/hennes mening tjener samfunnet.

Gjennom sitt medium skal redaktøren fremme en saklig og fri informasjons- og opinionsformidling. Redaktøren skal etterstrebe en journalistikk som gjør det klart for mottakeren hva som er reportasje og formidling av informasjoner og fakta, og hva som er mediets egne meninger og vurderinger.

En redaktør forutsettes å dele sitt mediums grunnsyn og formålsbestemmelser. Men innenfor denne rammen skal redaktøren ha en fri og uavhengig ledelse av redaksjonen og full frihet til å forme mediets meninger, selv om de i enkelte spørsmål ikke deles av utgiveren eller styret. Kommer redaktøren i uløselig konflikt med mediets grunnsyn, plikter han/hun å trekke seg tilbake fra sin stilling. Redaktøren må aldri la seg påvirke til å hevde meninger som ikke er i samsvar med egen overbevisning.

Den ansvarshavende redaktør har det personlige og fulle ansvar for mediets innhold. Redaktøren leder og har ansvaret for sine medarbeideres virksomhet, og er bindeleddet mellom utgiveren/styret og de redaksjonelle medarbeiderne. Redaktøren kan delegere myndighet i samsvar med sine fullmakter.

Denne erklæring er blitt til i samarbeid mellom Norske Avisers Landsforbund (nå Mediebedriftenes Landsforening) og Norsk Redaktørforening, vedtatt av begge organisasjoner 22. oktober 1953, revidert i 1973 og i 2004.